

Теоретичні засади дослідження мовленнєвого жанру

Т. С. Боса

Кафедра професійної англійської мови, Одеський національний морський університет, м. Одеса, Україна

Paper received 06.12.17; Revised 14.12.17; Accepted for publication 16.12.17.

<https://doi.org/10.31174/SEND-PH2018-149VI42-02>

Анотація. Сучасна лінгвістика характеризується становленням і формуванням нового перспективного напрямку, в основі якого лежить антропоцентрична теорія мовленнєвих жанрів (ТМЖ). Популярність цього напрямку полягає в зацікавленості науковців феноменом віртуального спілкування, який має певну структуру й відрізняється механізмами впливу на соціальний контент. Багатомірність та багатство жанрових форм визначає необхідність різнопланового підходу до вивчення МЖ у сучасній генології. Автором подано основні теоретичні засади дослідження теорії мовленнєвих жанрів. З урахуванням здобутків сучасних досліджень проаналізовано концепцію мовленнєвих жанрів, описано особливості й функції зображальних елементів мовленнєвого жанру. Доведено, що сучасний мовленнєвий жанр і його різновид віртуальний мовленнєвий жанр – це інформаційно-комунікативне середовище, в якому є певне стильове оформлення, сфера комунікації, мовленнєва поведінка. Мовленнєвий жанр і віртуальний мовленнєвий жанр належать до писемної комунікації й спираються на максимально повне використання лексичних, граматичних, графічних, медійних засобів мови, що передбачає внесення певних коректив, а також відрізняється діалогічністю й монологічністю форми.

Ключові слова: жанр, мовленнєвий жанр, віртуальний мовленнєвий жанр.

Вступ. Соціальні мережі посідають чільне місце в сучасному мовознавстві, де є частиною віртуальної реальності. Термін «віртуальна реальність» вперше з'явився після публікації Вільямом Гібсоном у 1984 році роману «Neuromancer». Незабаром після цього віртуальну реальність почали розуміти як простір, який створений всесвітньою телекомунікаційною сіткою [4].

Останнім часом мережу Інтернет досліджують у різних галузях, що вказує на її багатofункційність. Адже явища, які відбуваються у повсякденному житті, мають своє дублювання й у світовій павутині. За допомогою Інтернету люди навчаються, подорожують, купують речі, налагоджують особисте життя, знаходять друзів, поринають у світ музики й літератури. Та найголовнішим, на нашу думку, є те, що всі учасники віртуального світу мають змогу доторкнутися до найрізноманітнішої інформації, поглинати її та відтворити під час комунікації.

Актуальність нашого дослідження полягає у висвітленні теоретичних засад мовленнєвого жанру, який у сучасній лінгвістиці стає загальнофілологічним явищем і відіграє важливу роль у мовознавстві, бо «постійно відкривають нові МЖ. Деяким жанрам мовлення присвячено чимало лінгвістичних праць, однак їх природа ще цілком не розкрита і вимагає додаткового вивчення. Інтерес до лінгвістичної генології обумовлений також тим, що мовознавці прагнуть осмислити її статус і місце в ряду лінгвістичних дисциплін» [3, с. 11]. Учені обговорюють способи ідентифікації жанрів, виокремлення їхніх ознак, типологію жанрових форм, методологію й термінологію жанрів, функціонування жанрів у різних сферах спілкування та ін. Т. Шмельова пропонує «виходити за межі повсякденного спілкування, на базі якого було започатковано теорію мовленнєвих жанрів, й аналізувати жанри в різних сферах функціонування, що визначає жанрові трансформації» [18, с. 90–91]. Такі спроби здійснюються в мовознавчій традиції на рівні статей (А. Амбросимова, Ф. Бацевич, В. Дементьєв, А. Константинова, Т. Стексова, Т. Тарасенко та ін.), на рівні глибоких монографічних досліджень (Н. Асмус, М. Бахтін, Ф. Бацевич, В. Дементьєв, С. Форманова, Т. Шмельова і т. ін.), у складі діалогічної

єдності (Н. Арутюнова, Ф. Бацевич, І. Борисова, І. Романюк) тощо. У зарубіжній мовознавчій традиції, зокрема польській, українській, російській та західноєвропейській, мовленнєвим жанрам приділено значну увагу: Анна Вежицька, Станіслав Гайда, Флорій Бацевич, Ніна Арутюнова, Маргарита Кожина, Василь Гольдін, Тетяна Шмельова, Майкл Даф, Майкл Кулхард, Деніс Хаймз, Цветан Тодоров та ін.

Генологія, як самостійна галузь мовознавства, активно розвивається з середини ХХ ст. На сучасному етапі вчені зосереджують увагу на віртуальній генології як новому напрямку дослідження Інтернет-лінгвістики (О. Горошко, Т. Полякова), Інтернет-спілкування: інформативні (Т. Анісімова, Т. Жукова), презентативні (О. Горошко, Т. Полякова), комунікативні (Н. Хаметшина, Л. Щипицина) та ін. мовленнєві жанри.

Формулювання мети й завдань статті. Метою статті є дослідження й аналіз теорії мовленнєвих жанрів у сучасній лінгвістиці. Мета зумовила розв'язання таких завдань: 1) систематизувати й узагальнити теоретичні засади зародження й дослідження мовленнєвих жанрів та їхніх наукових інтерпретацій; 2) розкрити поняття віртуального мовленнєвого жанру.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Засновником теорії мовленнєвих жанрів є М. Бахтін, який ще в 50-х роках ХХ ст. зазначав на необхідності створення типології мовленнєвих жанрів за сферами людської діяльності. Він визначав мовленнєвий жанр як «відносно стійкі й нормативні форми висловлювання, в яких кожне висловлювання підпорядковується законам цілісної композиції й типам зв'язку між реченнями-висловлюваннями» [2, с. 159]. Під висловлюванням М. Бахтін розумів одиницю мовленнєвого спілкування, межі якої визначаються зміною мовленнєвих суб'єктів, які є першою конституційною особливістю висловлювання. «Ця завершена цілісність висловлювання, що забезпечує можливості відповіді, визначається трьома моментами (або чинниками), які нерозривно пов'язані з органічним цілим висловлення: 1) предметно-сисловою вичерпністю; 2) мовленнєвим задумом або мовною волею мовця; 3) типовими композиційно-жанровими формами завершення» [Там

само, 182]. Великого значення М. Бахтін надавав вивченню мовленнєвих жанрів ще й тому, що для мовця характерні не лише обов'язкові форми загальнонародної мови (словниковий склад і граматична будова), а й обов'язкові форми висловлювання, тобто мовленнєві жанри, які вкрай необхідні для взаєморозуміння, як і форми мови.

М. Бахтін увів поняття первинних (простих) і вторинних (складних) мовленнєвих жанрів. До перших він відносив жанри, які склалися в умовах безпосереднього мовленнєвого спілкування, до других – жанри, що склалися в умовах складного й високорозвиненого культурного спілкування (переважно писемного). У процесі свого формування вторинні жанри вбирають у себе й переробляють первинні (прості) жанри [2, с. 162].

Підхід М. Бахтіна є провідним у визначенні теорії мовленнєвих жанрів, яке згодом поглиблюється й доповнюється відомими лінгвістами, як-от: Г. Солганік зазначає, що жанр – це установка на певний тип, спосіб зображення, характер і масштаб узагальнень, вид підходів, ставлень до дійсності [15, с. 7]; В. Одицов визначає жанр як вид тексту, який характеризується єдністю конструктивного принципу, своєрідністю композиції й використанням стилістичних прийомів [13, с. 26]; В. Гольдін до актуальних проблем теорії мовленнєвих жанрів відносить: 1) параметризацію жанрових форм і встановлення системних відношень між параметрами; 2) створення класифікації і багатоаспектної типології жанрів; 3) уточнення провідних опозицій в системі термінів генології; 4) структуризацію понять генології в системі загальнолінгвістичних концептів; 5) дослідження жанрових форм в історичному аспекті [6, с. 2]; В. Дементьев пропонує виділити такі напрями в теорії мовленнєвих жанрів: лінгвістичне вивчення мовленнєвих жанрів (генологію) і прагматичне вивчення мовленнєвих жанрів (жанрологію) [9, с. 47]. На думку вченого, якщо скористатися семіотичною парадигмою «семантика – синтактика – прагматика», то можна говорити про те, що семантика основну увагу приділяє синтактиці й семантиці мовленнєвого жанру, а синтактика – прагматиці. Синтактика мовленнєвого жанру активно послуговується здобутками лінгвістики тексту, в якій мовленнєвий жанр розуміється як системно-структурний феномен; він є складною сукупністю мовленнєвих жанрів, які доцільно дібрано й об'єднано не безпосередньо, а через мовленнєвий жанр в цілому.

Концепції, що В. Дементьев об'єднує в умовну групу «семантичного вивчення мовленнєвих жанрів», мають на меті аналіз семантики мовленнєвих жанрів, який передбачає аналіз лексики. Розбіжності вбачаються в тому, скільки існує мовленнєвих жанрів, які типові мовленнєві форми вважати, а які не вважати мовленнєвими жанрами. У цьому ж напрямку здійснюють свої дослідження А. Вежицька (1997) (модель опису мовленнєвих жанрів за допомогою примітивів) і Т. Шмельова (1997) (модель мовленнєвого жанру).

Генологія спирається на методологію й термінологію теорії мовленнєвих актів, втім деякі дослідники ототожнюють мовленнєві жанри й мовленнєві акти. В генології мовленнєві жанри є діалогічним явищем і розуміються як моделі інваріантно-варіантного типу.

Вони досліджуються з урахуванням синтагматичних і парадигматичних відношень системи. Мовленнєві жанри розглядаються в основному з точки зору мовця, його інтенцій. Це, на думку В. Дементьева, спрощує й об'єднує концепт мовленнєвого жанру, оскільки тема мовленнєвого жанру в лінгвоцентричних дослідженнях розуміється як предмет мовлення, а у М. Бахтіна і тема, і стиль певною мірою є прагматичними.

Наступний напрям у теорії мовленнєвих жанрів – жанрологія, яку В. Дементьев визначає як прагматичне вивчення мовленнєвих жанрів. Такий підхід склався з урахуванням неповноти лінгвістичного визначення мовленнєвих жанрів. Річ у тім, що монологізація ідеї мовленнєвих жанрів абсолютизує наміри мовця, що цілком можна застосувати до віртуального мовленнєвого жанру. Розуміння мовленнєвого жанру в межах прагматики дає змогу розглядати його як «вербально-знакове оформлення типових ситуацій соціальної взаємодії людей» [7, с. 75]. Н. Кожина [12, с. 47] зауважує, що недоліком такого напрямку є його недостатня лінгвістичність, тобто надмірне захоплення екстралінгвістичними й соціологічними чинниками призводить до того, що мовленнєві жанри розглядаються як явища, які протиставляються мовним явищам, а власне лінгвістичним засобам відводиться другорядна, службова роль.

Основні розбіжності в лінгвістичному й прагмалінгвістичному напрямах дослідження жанрів В. Дементьев вбачає в: 1) орієнтації на монолог – орієнтації на діалог; 2) орієнтації на логіку, граматику, психологію – орієнтації на взаємодію з соціально-культурними умовами конкретної ситуації – соціологію [9, с. 28–29]. Разом з тим, на думку вченого, обидва напрями однакові. На основі загальної комунікативної природи мовленнєвих жанрів і мови можливий синтез, оскільки жанри як і мова є засобом соціальної взаємодії. Тому він пропонує називати мовленнєві жанри такого характеру «комунікативною генологією» [Там само]. Якщо докладно проаналізувати віртуальний мовленнєвий жанр, то на поверхні будуть його жорсткі ознаки, оскільки він є проміжною ланкою між мовою і мовленням. Г. Богин (1997), М. Федосюк (1997) і В. Дементьев (2002) визначають мовленнєві жанри як комунікативні аттрактори, що обмежують інтерпретацію мовленнєвих висловлювань і тим самим роблять її стандартною, що знижує ступінь невизначеності комунікації.

Такої ж думки дотримується і К. Долинін, який розглядає мовленнєвий жанр як засіб організації соціальної взаємодії, що виконує низку важливих функцій, як-от: 1) орієнтування адресата в мовленнєвій події через активацію відповідного сценарію і включення відповідної установки; 2) керування в мовленнєвій поведінці адресантом; 3) встановлення правил гри: вибудовуємо своє мовлення за правилами певного жанру, мовець маніфестує себе як носія певного статусу і виконувача певної ролі, тобто вибір мовленнєвого жанру певною мірою характеризує суб'єкта; 4) згуртування індивідів в межах соціуму (обручі на діжці): задля успішної інтеграції в соціумі необхідно володіти не лише відповідною мовою, а й загальноприйнятими правилами мовленнєвої поведінки [11, с.

132].

Щодо типології мовленнєвих жанрів, то К. Сєдов пропонує виділяти мовленнєвий жанр у вузькому розумінні – як мікрообряд, який є вербальним оформленням інтеракції партнерів, тобто задовга взаємодія, яка породжує діалогічну єдність або монологічне висловлення, що містить кілька мікротекстових одиниць: субжанр – як жанрову форму, що є одноактним висловлюванням, яке дорівнює одному мовленнєвому акту і може входити до жанру як тактика (внутрішньо-жанрова тактика – сюжетний поворот в межах жанрової інтеракції); гіпержанр – як мовленнєві форми, що супроводжують соціально-комунікативні ситуації, які об'єднують у собі кілька жанрів (гіпержанр – застілля, жанри – тост, застільна бесіда і т. п.) [7, с. 137].

О. Сиротиніна пропонує розділити власне мовленнєві жанри, в яких відсутнє спеціально сплановане, свідоме використання побудови мови й використання в ній певних мовних засобів і риторичні, які свідомо плануються і в яких використовуються ті чи інші засоби. Крім того, вона зазначає, що всляке людське спілкування здійснюється в мовленнєвих жанрах, тому їхнє дослідження вкрай важливе. Сумніви можуть виникнути лише тоді, коли навчають мовленнєвим жанрам. Очевидно, навчати можна лише тим з них, які одночасно є або можуть бути риторичними [14, с. 31]. К. Сєдов, підтримуючи думку О. Сиротиніної, також пропонує ототожнювати поняття вторинних і риторичних жанрів [7, с. 125].

Найбільш вичерпний варіант типології мовленнєвих жанрів належить В. Дементьєву [10, с. 149], який бере за основу класифікації запропоноване Т. Г. Винокур протиставлення двох полярних мовленнєвих задумів – фатичи й інформатики. Для типології фатичних мовленнєвих жанрів автор пропонує дві підстави: 1) непряма ступінь і 2) становище на шкалі міжособистісних відносин А. Р. Балаяна. Інформативні ж

жанри поділяються на особистісно релевантні, які погіршують або покращують міжособистісні стосунки, й особистісно нейтральні.

Дослідники Інтернет-спілкування (О. Войскунський, О. Вакуленко, Р. Kelly, Е. Reid, Sh. Turkle) виділяють особливості, які властиві всім формам спілкування у віртуальному просторі: анонімність, невидимість, відсутність єдності простору й часу, створення «віртуального Я», обмежене сенсорне переживання, ускладнення у трансляції емоцій, емоційна невимушеність, використання особливих скорочень та сленгу тощо [4]. Щодо соціальних параметрів віртуальних мовленнєвих жанрів, то майже всі вони характеризуються структурою участі: один-одному, один-багатьом, багато-одному, багато-багатьом. Аудиторія віртуальних мовленнєвих жанрів може коливатися від кількох осіб до кількох сотень або, навіть, і тисяч осіб. Учасники комунікації, тема, мета, тональність і норми можуть бути абсолютно різними, залежно від форм і жанрів віртуальної комунікації.

Висновки. Мовленнєвий жанр свій початок бере з класичної теорії мовленнєвих жанрів, започаткованої М. Бахтіним і розвинутої Г. Богиним, В. Гольдіним, І. Гореловим, В. Дементьєвим, К. Долиніним, В. Одинцовим, К. Сєдовим, О. Сиротиніною, Г. Солгаником, М. Федосюком, Т. Шмельовою і т. ін. Віртуальний мовленнєвий жанр функціонує в мережі Інтернет, має на меті електронне спілкування, схоже за формою з традиційною комунікацією. Наукові здобутки, присвячені типології мовленнєвих жанрів, мають нові форми й підходи, що пов'язано з інтеграційними й глобалізаційними процесами в суспільстві.

Перспективу дослідження вбачаємо в докладному аналізі особливостей віртуального мовленнєвого жанру 'статус у соціальних мережах', його специфіку як інформаційно-комунікативного середовища й особливостям мовленнєвого спілкування в мережі Інтернет.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анисимова Т. В. Специфика PR жанров в Интернете / Т. В. Анисимова // Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 2: Языкознание. – Волгоград, 2015. – №4. – С. 129–137.
2. Бахтин М. М. Собрание сочинений: В 7 т. – Т. 5 / М. М. Бахтин. – М.: Русские словари, 1996. – С. 159–286.
3. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної генології: [навчальний посібник] / Ф. С. Бацевич. – К.: Видавничий центр "Академія", 2006. – 248 с. – (Серія "Альма-матер").
4. Білопольська І. В. Психологічні особливості підлітків – користувачів соціальних мереж / І. В. Білопольська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zlatoiruna.ucoz.ru/NAUKOVIROBOTU/bilopolska_ko_ristuvachi_socmerezjh.pdf. – Назва з екрану.
5. Богин Г. И. Речевой жанр как средство индивидуации / Г. И. Богин // Жанры речи. Вып.1. – Саратов : Изд-во Государственного учебно-научного центра «Колледж», 1997.
6. Гольдин В. Е. Проблемы жанроведения / В. Е. Гольдин // Жанры речи: Сборник науч. ст. – Вып. 2. – Саратов : Изд-во ГосУНЦ «Колледж», 1999.
7. Горелов И. Н. Основы психолінгвістики / И. Н. Горелов, К. Ф. Сєдов. – М.: Изд-во «Лабиринт», 2008.
8. Горошко Е.И. Интернет-жанр твиттинг как предмет исследования нового направления Интернет-лінгвістики – виртуального жанроведения / Е. И. Горошко, Т. Л. Полякова // Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе: межвуз. сб. науч. тр. / отв. ред. А.Г. Пастухов. – Орел : Орловский государственный институт искусств и культуры, 2014. – С. 238–249.
9. Дементьев В. В. Коммуникативная генристика: речевые жанры как средство формализации социального взаимодействия / В. В. Дементьев // Жанры речи: Сборник науч. ст. – Вып. 3. – Саратов : Изд-во ГосУНЦ «Колледж», 2002.
10. Дементьев В. В. Фатические и информативные коммуникативные замыслы и коммуникативные интенции: проблемы коммуникативной компетенции и типология речевых жанров / В. В. Дементьев // Жанры речи: Сборник науч. ст. – Вып. 1. – Саратов : Изд-во ГосУНЦ «Колледж», 1997.
11. Долинин К. А. Речевые жанры как средство организации социального взаимодействия / К. А. Долинин // Жанры речи. – Вып. 2. – Саратов : Изд-во ГосУНЦ «Колледж», 1999.
12. Кожина М. Н. Речевой жанр и речевой акт (некоторые аспекты проблемы) / М. Н. Кожина // Жанры речи: Сборник науч. ст. – Вып. 2. – Саратов : Изд-во ГосУНЦ «Колледж», 1999.
13. Одинцов В. В. Стилистика текста / В. В. Одинцов. – М.: Наука, 1980. – 264 с.
14. Сиротинина О. Б. Некоторые размышления по поводу терминов «речевой жанр» и «риторический жанр» / О. Б.

- Сиротинина // Жанры речи: Сборник науч. ст. – Вып. 2. – Саратов : Изд-во ГосУНЦ «Колледж», 1999.
15. Солганик Г. Я. Стилистика газетных жанров: уч. пособие / Г. Я. Солганик, В. Н. Вакуров, Н. Н. Кохтев. – М. : Изд-во МГУ, 1978. – 181 с.
 16. Федосюк М. Ю. Исследование средств речевого воздействия и теория жанров речи / М. Ю. Федосюк // Жанры речи: Сборник науч. ст. – Вып. 1. – Саратов : Изд-во ГосУНЦ «Колледж», 1997.
 17. Хаметшина Н. О. Интернет-рецензия как жанр Интернет-коммуникации / Н. О. Хаметшина, Л. Ю. Щипицина // Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе: межвуз. сб. науч. тр. / отв. ред. А. Г. Пастухов. – Орел : Орловский государственный институт искусств и культуры, 2014. – С. 250–259.
 18. Шмелева Т.В. Модель речевого жанра / Т.В. Шмелева // Жанры речи: Сб. науч. ст. – Вып. 1. – Саратов : Колледж, 1997. – С. 91–96.

REFERENCES

1. Anisimova T. V. Specificity of PR genres on the Internet / TV Anisimova // Bulletin of Volgograd State University. Series 2: Linguistics. - Volgograd, 2015. - № 4. - P. 129-137.
2. Bakhtin MM Collection of works: In 7 volumes - T. 5 / MM Bakhtin. - M.: Russian dictionaries, 1996. - P. 159-286.
3. Batevich F. S. Introduction to linguistic genology: [tutorial] / F. S. Batevich. - K.: Publishing Center "Academy", 2006 - 248 pp. - (Alma Mater series).
4. Belopolskaya IV Psychological features of teenagers - users of social networks / I.V. Belopolskaya [Electronic resource]. - Mode of access: http://zlatoiruna.ucoz.ru/NAYKOVIROBOTU/bilopolska_koristuvachi_socmerezh.pdf. - Title from the screen.
5. Bogin GI Speech genre as a means of individuation / GI Bogin // Genres of speech. Issue 1. - Saratov: Publishing house of the State educational and scientific center "College", 1997.
6. Goldin V. Ye. Problems of Genre Science / VE Gol'din // Genres of Speech: Collection of Scientific. Art. - Вып. 2. - Saratov: Publishing house of the State Scientific and Technical Center "College", 1999.
7. Gorelov IN Fundamentals of psycholinguistics / IN Gorelov, KF Sedov. - M.: Publishing house "Labyrinth", 2008.
8. Goroshko E.I. Internet genre of twitter as a subject of research of a new direction of Internet linguistics - virtual genre science / EI Goroshko, T. L. Polyakova // Genres and types of text in scientific and media discourse: interuniversity. Sat. sci. tr. / отв. Ed. A.G. Shepherds. - Eagle: Orel State Institute of Arts and Culture, 2014. - P. 238-249.
9. Dementiev V. V. Communicative genre: speech genres as a means of formalizing social interaction / V. Dement'ev // Genres of speech: Collection of scientific. Art. - Вып. 3. - Saratov: Publishing house of the State Unitary Enterprise "College", 2002.
10. Dementiev V. V. Fatic and informative communicative ideas and communicative intentions: problems of communicative competence and typology of speech genres / V. Dement'ev // Genres of speech: Collection of scientific. Art. - Вып. 1. - Saratov: Publishing house of the State Scientific and Technical Center "College", 1997.
11. Dolinin KA Speech genres as a means of organizing social interaction / K. A. Dolinin // Genres of speech. - Вып. 2. - Saratov: Publishing house of the State Scientific and Technical Center "College", 1999.
12. Kozhina MN Speech genre and speech act (some aspects of the problem) / MN Kozhina // Genres of speech: Collection of scientific. Art. - Вып. 2. - Saratov: Publishing house of the State Scientific and Technical Center "College", 1999.
13. Odintsov V. V. Stylistics of the text / V.V. Odintsov. - M.: Science, 1980. -264 p.
14. Sirotnina OB Some reflections on the terms "speech genre" and "rhetorical genre" / OB Sirotnina // Genres of speech: Collection of scientific. Art. - Вып. 2. - Saratov: Publishing house of the State Scientific and Technical Center "College", 1999.
15. Solanik G. Ya. Stylistics of newspaper genres: Uch. allowance / G. Ya. Solganik, VN Vakurov, NN Kokhtev. - Moscow: Izd-vo MGU, 1978. - 181 p.
16. Fedosyuk M. Yu. Investigation of the means of speech influence and the theory of speech genres / M. Yu. Fedosyuk // Genres of speech: Collection of scientific works. Art. - Вып. 1. - Saratov: Publishing house of the State Scientific and Technical Center "College", 1997.
17. Khametshina N. O. Internet review as a genre of Internet communication / NO Khametshina, L. Yu. Shchipitsina // Genres and types of text in scientific and media discourse: interuniversity. Sat. sci. tr. / отв. Ed. A. G. Pastukhov. - Eagle: Orel State Institute of Arts and Culture, 2014. - P. 250-259.
18. Shmeleva T.B. Model of the speech genre / T.B. Shmeleva // Genres of speech: Sat. sci. Art. - Вып. 1. - Saratov: College, 1997. - P. 91-96.

Theoretical principles of research of speech genre

T. S. Bosa

Abstract. Modern Linguistics is characterized by the creation and formation of the new promising direction, based on the antropocentrična theory of speech genres (TSG). The popularity of this area lies in the interest of scholars of the phenomenon of virtual communication, which has a structure and different mechanisms of influence on social content. Multidimensionality and the wealth they form determines the need for a diversified approach to the study of SG in genologii. The author presents the basic theoretical framework of the study of the theory of speech genres. Taking into account the achievements of modern research, analyzed the concept of speech genres, describes the features and functions of the graphical elements of the speech genre. It is proved that modern speech genre and it's kind of a virtual speech genre is informational and communicative environment, in which there is a particular style of design, field communications, speech behavior. Speech genres and virtual speech genre belong to written communication, and based on the most complete use of lexical, grammatical, graphical, display means language that involves making certain corrections, as well as different dialogic and monologue forms.

Keywords: genre, speech genre, virtual speech genre.